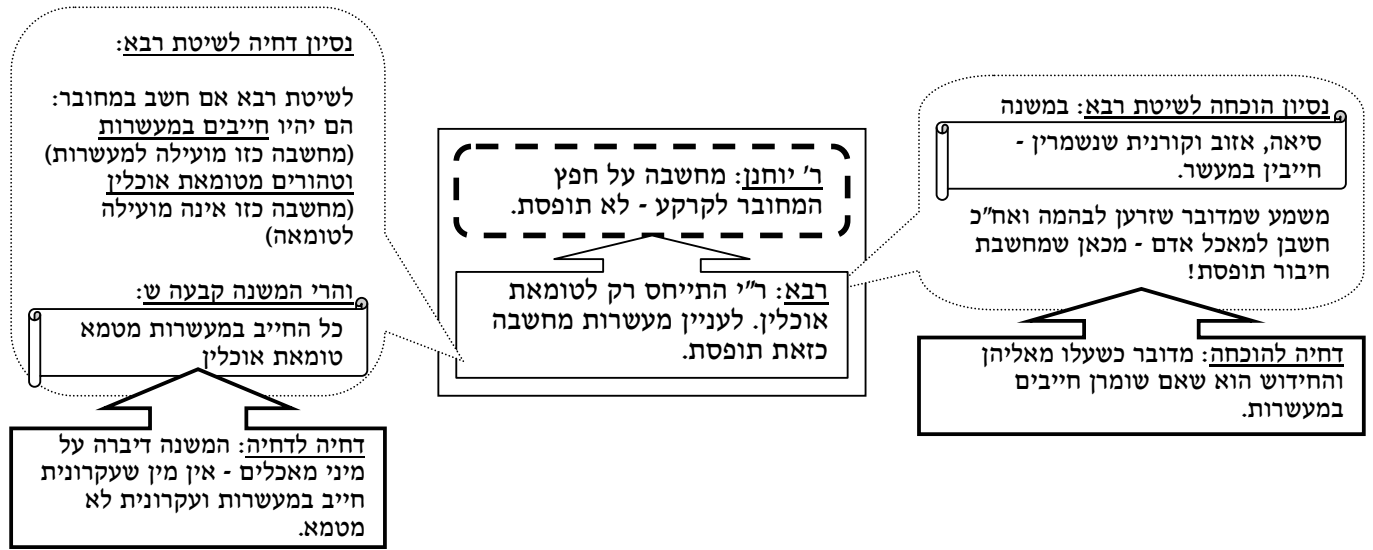
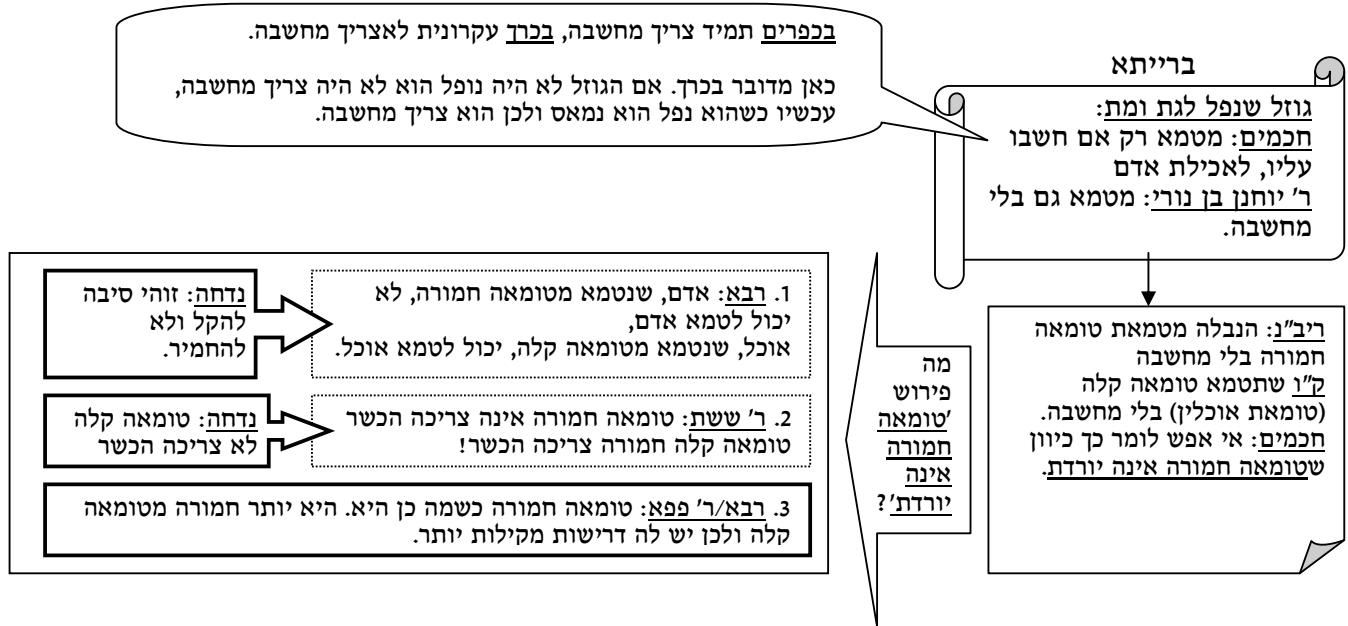

נידה נ: (ש2 מתחת לחרב שלך התוס' רא"ש) עד נא: (המשנה הראשונה)

נידה נא: (המשנה הראשונה) עד נב: (המשנה הראשונה)

ביאורי מושגים
מתנות - כל בהמה שנשחטה חייב הבעלים לתת לכהן את הזרוע הלחיים והקבה.
ביעור - כל חפץ שיש לו קדושת שביעית והוא כלה מהשדה יש להוציאו צהבית ולהפקירו.
מיאון - יתומה קטנה שהשיאוה אמה ואחיה יכולה למאן בבעלה ולצאת ממנו כל עוד היא קטנה.

המשנה

כל שחייב בראשית הגז חייב במתנות - ויש שחייב במתנות ופטור מראשית הגז.
כל שחייב בביעור יש לו קדושת שביעית - ויש שיש לו קדושת שביעית ופטור מביעור.
כל דג שיש לו קשקשת יש לו סנפיר - ויש שיש לו סנפיר ואין לו קשקשת.
כל שיש לו קרניים יש לו פרסות סדוקות - ויש שיש לו פרסות סדוקות ואין לו קרניים.
כל הטעון ברכה אחרי טעון ברכה לפני - ויש הטעון ברכה לפני ואינו טעון ברכה אחרי.
ריח טעון ברכה לפני ולא אחרי, מצות טעונות ברכה לפני ולא אחרי - בארץ ישראל נהגו לברך על תפיליו גם אחרי.

שורש הלוף פטור מביעור כיוון שאינו כלה לחיה מהשדה.
למרות שמספיק לכתוב קשקשת כתבה התורה גם סנפיר כדי להגדיל תורה ולהאדירה.

משנה

בת שהביאה שתי שערות - חייבת במצוות וחולצת או מתייבמת.
בן שהביא שתי שערות - חייב במצוות.
מתי ראוי להיות בן סורר ומורה: משיביא שתי שערות עד שיקיף הזקן שלמטה.
עד מתי בת ממאנת: ת"ק: עד שתביא שתי שערות.
ר' יהודה: עד שירבה השחור.

דיני שתי שערות:
1. צריך שהשערה תצא מגומה.
2. שתי שערות היוצאות מאותה גומה נחשבות כשתיים.
3. חכמים: צריך ששתי השערות יהיו באותו מקום.
ר' שמעון: שתי השערות יכולות להיות במקומות שונים.

מהו 'רבה השחור':
מר עוקבא: שיהיו שתי שערות ארוכות שוכבות ונראות כאילו רבה השחור על הלבן.
רבא: שיהיו שתי שערות עוברות משפה אחת לשפה השניה.

ר' אלעזר: הלכה כר' יהודה - ובתנאי שלא נבעלה משהביאה שתי שערות.

ברייתא

עד מתי בת ממאנת:
ר' מאיר: עד שתביא שתי שערות.
ר' יהודה: עד שירבה השחור.
ר' יוסי: משתקיף העטרה.
בן שלקות: עד שיתכלכל.

ר' עקיבא: איני יודע מיהו בן שלקות ולא מה זה כלכול. הלכה אני סובר שממאנת עד שתביא שתי שערות.

1. חבריו של ר' כהנא רצו להתיר מיאון גם כשנבעלה אחרי שתי שערות - ורב כהנא שיכנעם לא לעשות כן מפני התקנה שנתקנה בעקבות נכדו של ר' ישמעאל.
2. ר' יצחק ותלמידיו של ר' חנינא התירו מיאון אחרי שנבעלה - בתגובה לכך שלח הנשיא חיילים שהוציאוה מבעלה השני!

נידה נב: (המשנה הראשונה) עד נג: (המשנה)

ביאורי מושגים
גריס - חכמים שתיקנו את דין כתמים הגבילו את תקנת כתמים בכמה הגבלות. אחת מהן היא שטומאת כתמים נוהגת רק בכתם הגדול מגריס (גודל גריס כגודל אסימון). הטעם לכך הוא שכתם קטן יותר יכול להייווצר מכינה שהתמעכה.
 דין כתמים אינו נוהג בבדיקה פנימית.
זבה - אישה שראתה דם יום או יומיים בימי הזיבה שלה - זבה קטנה - שומרת יום נקי וטובלת. ראתה 3 ימים ומעלה - זבה גדולה - שומרת 7 ימים נקיים טובלת, נטהרת, ומביאה קרבן.

משנה

מהו אורכן של שתי שערות האמורות בכל מקום:
ר' ישמעאל: שניתן לכוף ראשן לעיקרן.
ר' אליעזר: שניתן לאוחזם בעזרת ציפורן.
ר' עקיבא: שניתן לגזרם במספרים.

ר' חסדא בשם מר עוקבא: הלכה כדברי כולן להחמיר.

משנה

אישה שראתה כתם: התקלקלו ימיה (כיוון שאינה יודעת מתי ראתה).
האם חוששת לזיבה:
ר' מאיר: אם הכתם היה בגודל של 3 גריסים חוששת.
חכמים: לא חוששת.

חכמים זוהי שיטת ר' חנינא בן אנטיגנוס.

רחב"א: רק אם מצאה כתמים על 3 חלוקים שונים שלבשה במשך 3 ימים, - צריכה לחשוש לזיבה.
ר' מאיר: גם אם מצאה כתם אחד בגודל של 3 גריסים חוששת לזוב.
רחב"א: גם לשיטתכם, אתם צריכים לפחות לדרוש שיהיו 3 כתמים במקומות שונים!

ברייתא א'

מצאה כתם בגודל של שני גריסים:
חכמים: נחשב 2 ראיות - ולכן אינה זבה.
ר' יהודה בן אגרא משום ר' יוסי: נחשב 3 ראיות - ולכן היא זבה גדולה.

רבי:
 לא בדקה כלל בין השמשות - כולם מודים שנחשבת זבה.
בדקה בביה"ש של ר' יהודה (ולא בביה"ש של ר' יוסי) - מח' - והלכה כחכמים.
בדקה בכל ביה"ש - כולם מודים שלא נחשבת זבה.

ברייתא ב'

מצאה כתם בגודל של 2 גריסים:
ר' יהודה בן אגרא משום ר' יוסי: לא חוששת,
רבי משום ר' יוסי: חוששת.

משמע שבן אגרא עצמו סבר: אפילו אם בדקה רק בביה"ש של ר' יהודה - לא חוששת.

רבי: נראין לי דבריו של בן אגרא כשבדקה ביה"ש.

רבי סותר את עצמו:
 מה יסבור בן אגרא כשבדקה רק בביה"ש של ר' יהודה. בברייתא א' - חוששת, בברייתא ב' - לא חוששת

תירוץ: זוהי מח' תנאים בשאלה האם ביה"ש של ר' יהודה כולל את ביה"ש של ר' יוסי או לא.

ברייתא

ראתה כתם ואחר כך ראתה דם:
רבי: אם זה קרה תוך 24 שעות - תולה את הכתם בראיה ולא מטמאת למפרע.
ר' שמעון בן אלעזר: רק אם זה קרה באותו יום - תולה את הכתם בראיה ולא מטמאת למפרע!

רבי: דבריו של רשב"א עדיפים על דברי!!!

קושיה: מדוע דבריו של רשב"א עדיפים על דברי רבי. הרי רבי מיקל יותר?!

תירוץ ב': הקולא היא שלפי רשב"א היא סופרת משעת הראיה ולא משעת מציאת הכתם.

תירוץ א': צריך להפוך את הגירסא: רבי אמר שדבריו עדיפים.

ברייתא

המוצאת כתם - ממתני היא והקדשים
שנגעה בהן טמאים:
רבי: מהכיבוס!
ר' שמעון בן אלעזר: 24 שעות אחורה.

תשובת רב אסי: ר' יוחנן ור"ל נחלקו:

אישה שראתה כתם ודם ועשתה את הפסק הטהר
מראיית הכתם ולא מראיית הדם:
ר"י: תולה את הכתם בראייה,
ר"ל: לא תולה את הכתם בראיה.

מכאן שעקרונית צריך הפסק טהרה אחרי כתם!

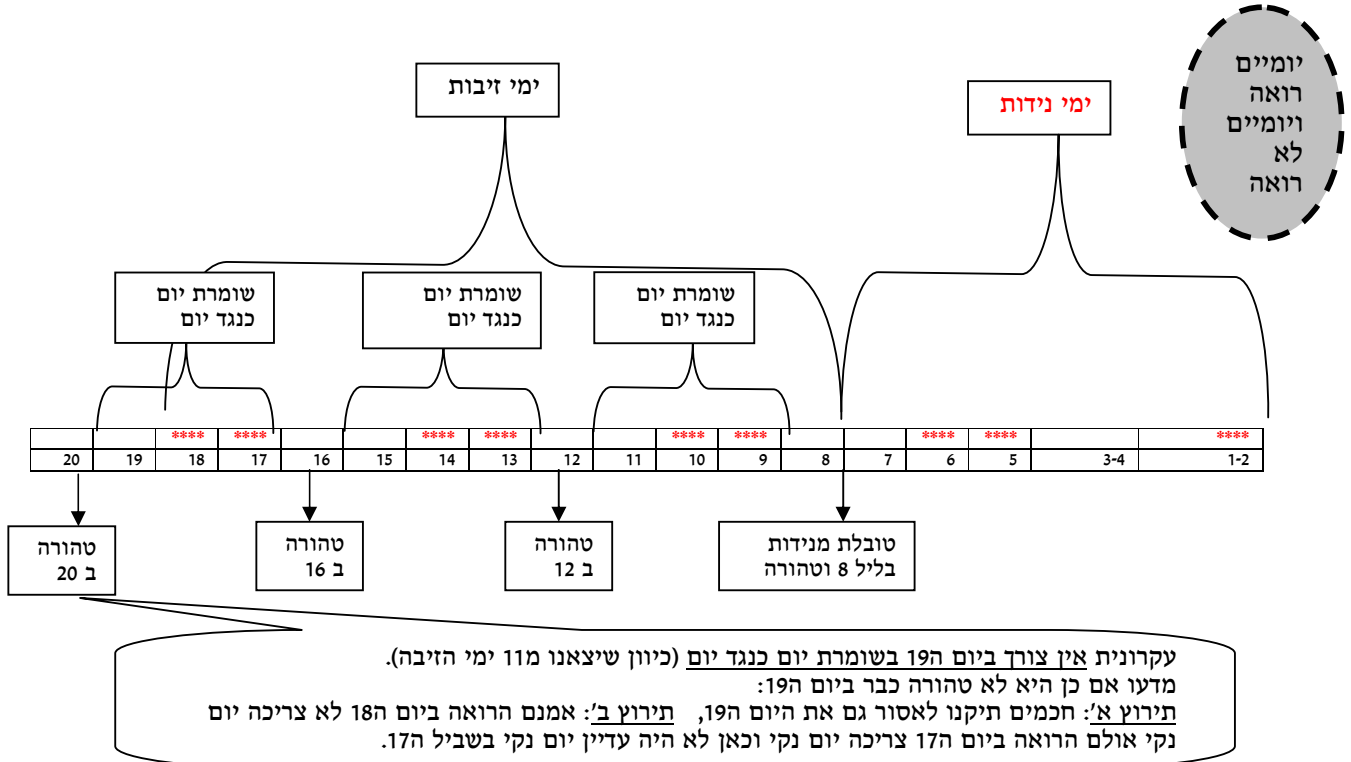
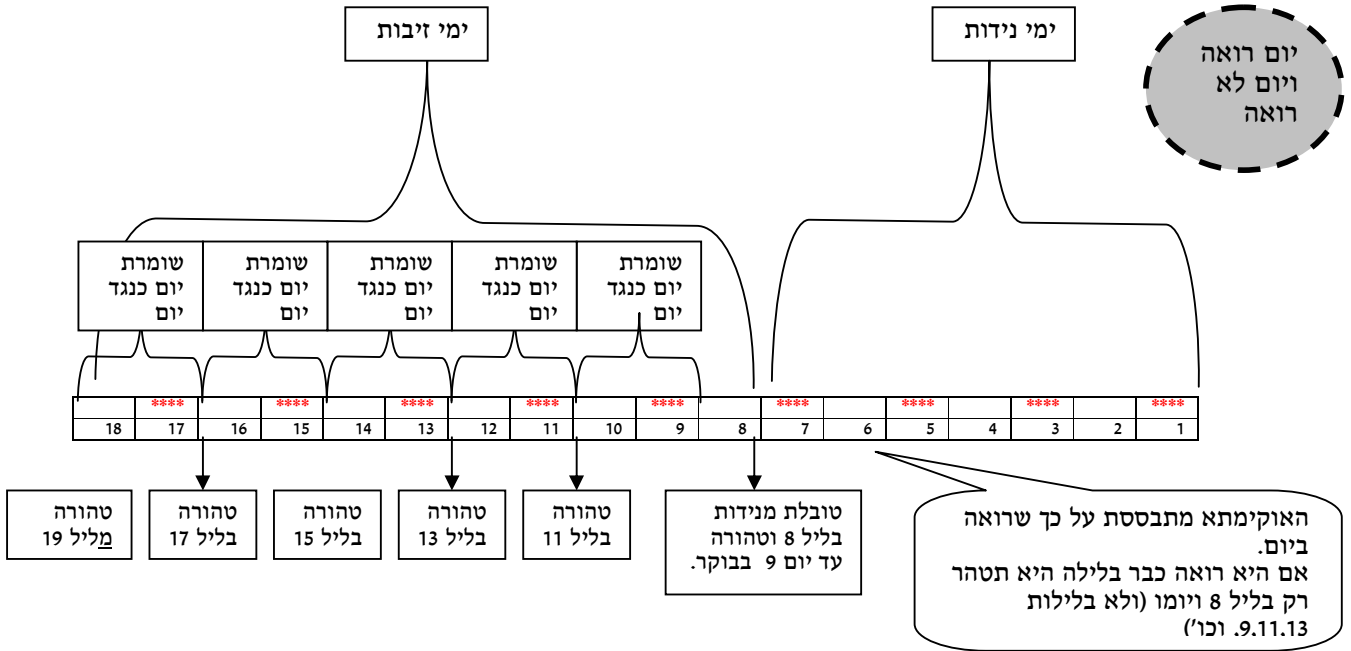
ספקו של ר' זירא: האם אישה הרואה כתם צריכה לעשות הפסק טהרה

נידה - הרואה דם צריכה לשמור 7 ימים (בלי קשר לשאלה האם הם נקיים)
 זבה - הרואה דם בימי זיבות - יום או יומיים - שומרת יום נקי וטובלת,
 3 ימים ומעלה - שומרת 7 נקיים וטובלת

נידה נג: (המשנה) עד נד: (סוף הפרק)

משנה

הרואה ביה"ש של יום מעבר (בין ימי נידה לימי זיבות וכ"ו"ב) - חוששת לשני התרחישים

לא מוגה

ט"ד

3 ימים
רואה 31
ימים לא
רואה

כיוון שאיננה יכולה
לשמור 7 נקיים - כל
שארית חייה היא
תהיה זבה גדולה

ימי זיבות

ימי נידות

זבה גדולה!!!

שומרת יום
כנגד יום

***	***				***	***	***			***	***	***			*****
20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	4-6	1-3

טובלת מנידות ומשמירת יום כנגד יום
בליל 11 וטהורה יומיים

כיוון שאיננה יכולה
לשמור 7 נקיים - כל
שארית חייה היא
תהיה זבה גדולה

ימי זיבות

ימי נידות

4 ימים
רואה 41
ימים לא
רואה

זבה גדולה!!!

***	***	***	***					***	***	***	***				*****	
20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	1-4

טובלת מנידות בליל 8 וטהורה יום

כיוון שאיננה יכולה
לשמור 7 נקיים - כל
שארית חייה היא
תהיה זבה גדולה

ימי זיבות

ימי נידות

5 ימים
רואה 51
ימים לא
רואה

זבה גדולה!!!

					***	***	***	***	***						*****
20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	1-5

טובלת מנידות בליל 8 וטהורה 3 ימים

כיוון שאינה יכולה לשמור 7 נקיים - כל שארית חייה היא תהיה זבה גדולה

ימי זיבות

ימי נידות

6 ימים
רואה 61
ימים לא
רואה

זבה גדולה !!!

20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	1-6
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	---	---	---	-----

טובלת מנידות בליל 8 וטהורה 5 ימים

מהיום 22 עד היום 28 יהיו לה 7 נקיים. לכן במוצאי 28 היא סיימה עם הזיבות.
הראיה שתראה ביום 29 תהיה של נידה לכן נתחיל אז מחזור חדש. מכאן שיש לנו מחזורים קבועים של 28 יום שמתוכם 7 ימים טהורים.

ימי זיבות

ימי נידות

7 ימים
רואה 71
ימים לא
רואה

זבה גדולה !!!

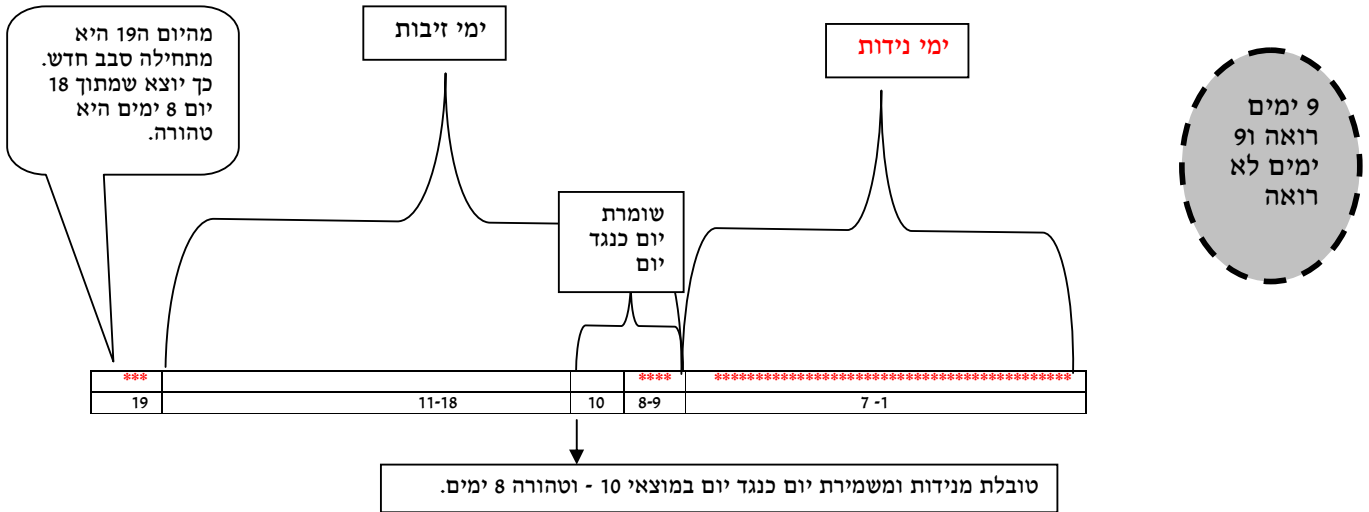
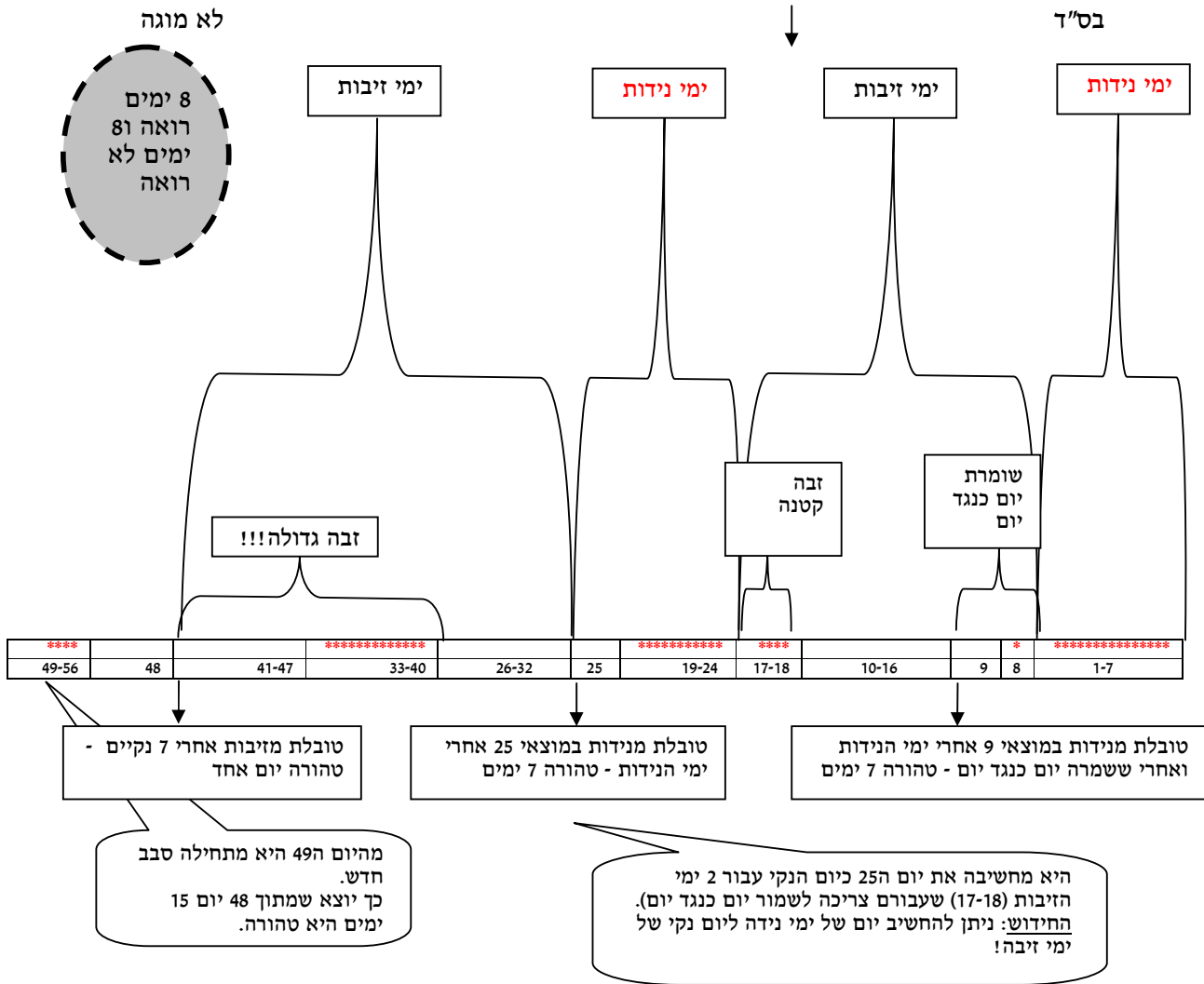
29	22-28	15-21	8-14	7-1
----	-------	-------	------	-----

טובלת מנידות בליל 8 וטהורה 7 ימים

לא מוגה

8 ימים
רואה 81
ימים לא
רואה

בס"ד

נידה נד: (תחילת הפרק) עד נו. (מול 'מתניתין' ברש"י)

ביאורי מושגים
אבן מסמא - חפץ טמא שנמצא מעל אדם או כלי טהור מטמאו מדין טומאת משא.
 אם החפץ הטמא נמצא מעל אבן כבדה כך שאין משמעות לנשיאת הטהור את הטמא - אין כאן משא ואין כאן טומאה.
 כל זה נכון ברוב הטומאות. בזב וחבריו המצב שונה. בזב 'אבן מסמא' נחשב נשיאה. למרות שאין משמעות לנשיאה בכל זאת זה נחשב משא.

משנה

דם נידה ובשר המת - מטמאים לחים ויבשים, כל שאר המטמאים - זוב, נזלת, רוק, שרץ, נבלה ושכ"ז - מטמאים רק לחים.
יבש ויכול לחזור להיות לח ע"י שריה במים 24 שעות: נחשב לח.
ר' יוסי: גם בשר המת מטמא רק כשהוא לח.

דם יהיה זובה' מהייתור של יהיה אנו לומדים שדם נידה מטמא גם יבש.

למרות הריבוי של יבש: אשר היא יושבת' - מכאן שדם לא מטמא משכב ומושב, והנושא אותם' - מכאן שדם לא מטמא באבן מסמא.

מנין שבשר המת מטמא יבש:
ר' לקיש: 'לכל טומאתו' - לכול טומאות היוצאות מהמת,
ר' יוחנן: 'או בעצם אדם או בקבר' - כפי שעצם יבש כך שאר הטומאות.

נפ"מ בין ההטברים: בשר שהתייבש יותר מיובש של עצם: ר"ל: טמא, ר"י: טהור.

לפי ר' יוחנן מטמא רק מה שדומה לעצם, שני מאפיינים יש לעצם:
 1. נברא איתו - לכן שיניים טהורות,
 2. אין גזעו מחליף (אינו מתחלף) - לכן ציפורניים ושיער טהורים.

שתי אפשרויות בנוגע לעור של מת:
 1. עור מתחלף - ולכן טומאתו מתקנת חכמים,
 2. עור אינו מתחלף - ולכן טומאתו מהתורה (ותקנת החכמים היא רק על עור שעיבדו)

צריך את שני הלימודים כיוון:
 1. אם לא היה שום לימוד - היינו מטהרים את הזוב - זאת כפי שראינו בשעיר לעזאזל שלמרות שמטמא את המשלח הוא עצמו אינו טמא,
 2. אם היה רק את הלימוד השני - היינו לומדים ממנו על עניין אחר (שצריך 2 ראיות כדי שיטמא טומאת 7)

מניין שהזוב מטמא במגע ובמשא כמו זב: 'זובו טמא' - מלמד שהזוב טמא, 'הזב את זובו' - מכאן שטומאת הזוב זהה לטומאת הזב.

הה"א של הגמרא: כמו בחליצה כך גם כאן - טומאת רוק נובעת ממעשה היריקה ולא מהרוק עצמו. לפי ה"א זו אדם שירקו עליו ייטמא גם אם הרוק לא פגע בו!

מניין שרוק ושאר יציאות הפה והאף מטמאים במגע ובמשא כמו זב: 'וכי ירוק הזב בטהור':
'רוק' - מכאן שרוק טמא.
'וכי' - מכאן ששאר יציאות האף והפה טמאות.
'בטהור' - מכאן ש: 1. צריך שהרוק יגע בטהור, 2. מכאן שרוק מטמא במשא (כולל את הבגדים שעל האדם) 3. מכאן שטומאת מגע מטמאת גם את בגדי האדם הנוגע (בניגוד למגע נבלה).

מה מעמד נזלת

רב: אם יוצאים מהפה - נחשבים מעיין (כיוון שמעורב בהם רוק), אם יוצאים מהאף - נחשבים משקה,
ר' יוחנן: גם אם יוצאים מהאף נחשבים מעיין (הם עצמם מעיין בלי קשר למה שמעורב הם)

לפי ר' יוחנן רוק כולל את כל מה שיוצא מהפה, והאף.

ברייתא

9 משקין הן:

נזלת, ליחה סרוחה, וצואה - טהורין לגמרי - אינם נחשבים אפילו למשקים כדי שיקבלו טומאה.
דם פצע, חלב אישה, ודמעות - ראשון לטומאה - נחשבים למשקים ולפיכך נטמאים מהזב בשעת יציאתם,
זוב, רוק ומי רגליים - אב הטומאה - נחשבים למעיינות ומטמאים עצמאית כמו הזב.

מניין שדם וחלב לא נחשבים מעיין: 'זובו טמא הוא' - לא כל המשקין טמאים - רק מה שדומה לרוק נחשב מעיין ומטמא.

מאפייניו של רוק:
נאגר ויוצא בכמות - למעט דם,
נבלע בחזרה אם הוא לא יוצא - למעט חלב אישה.

מניין שמי רגליים נחשבים מעיין:
זובו טמא וזאת - לרבות מי רגליים.

אמנם הזוב עצמו לא נאגר ויוצא - אבל הוא חריג כיוון שהוא עילת הטומאה.

מניין שדם נחשב משקה - דם חללים ישתה'.
מניין שחלב נחשב משקה - 'ותפתח את נאד החלב ותשקהו'.
מניין שדמעה נחשבת משקה - 'ותשקמו בדמעות שלישי'.

נידה נו. (מול 'מתניתין' שברש"י) עד נז. (סוף הפרק)

ביאורי מושגים
 בית הפרס - שדה שהיה בה קבר וחרשו אותה והתפזרו העצמות על פני השדה. במקרה זה אנו חוששים רק לטומאת עצמות (המטמאות רק במגע ומשא ולא באוהל).

ברייתא

מקצת שרץ מטמא רק כשהוא לח - שנאמר 'מהם במותם' - מקצתם מטמאים במצב שבו היו במותם כל השרץ - מטמא גם כשהוא יבש או שרוף - שנאמר 'בהם'.

ברייתא

באילו מים שורים את החתיכה כדי לבדוק אם היא יבשה:
 יהודה בן נקוסא: תחילתן בפושרין, רשב"ג: תחילתן וסופן בפושרין

המקור לכך שדברים אלו מטמאים רק כשהם לחים:
 זוב - 'רר בשרו'.
 רוק, כיחו וניעו - 'וכי ירוק'.
 שרץ - 'במותם'.
 שכבת זרע - הראויה להזריע.
 נבלה - 'כי ימות'.

ציטוט מהמשנה

ר' יוסי: בשר המת מטמא רק כשהוא יבש
 ר' יוסי דיבר על טומאת בשר בכזית. אם הכמות היא מלא תרוד (כף) הבשר היבש מטמא מדין רקב.

משנה

נפ"מ בין האפשרויות:
 1. אם יודע בוודאות שלא בדק.
 2. אם יש דבר שלא יורד בכביסה/ניקוי.

השרץ שנמצא במבוי - מטמא רטרואקטיבית עד שעה שהמבוי נבדק או נוקה.
 כתם שנמצא - מטמא רטרואקטיבית עד שעה שהבגד נבדק או כובס.
 ר"ש: אם השרץ לח הוא מטמא את הזמן שלוקח לשרץ להתייבש.

ר"ש התייחס רק לשרץ. בכתם ייתכן שהוא כבר התייבש ואז הרטיבו אותו.

מדוע הניקוי והכביסה עוזרים:
 אפשרות א': מצד עצמם.
 אפשרות ב': כיוון שמן הסתם הם לוו בבדיקה.

מברייתא מוכח כאפשרות ב'.

משנה

המשנה דנה בכתמים הבאים מאנשים. מה הדין בכתמים שנמצאו זרוקים בעיר:
 בערים של יהודים - טהורים - יהודים מצניעים את כתמיהם.
 בערים של כותים - ר"מ: טמאים - הם נחשבים יהודים - ולכן כתמיהם טמאים אבל הם אינם צנועים כיהודים להצניע את הכתמים.
 חכמים: טהורים - הם מצניעים את כתמיהם.

כתמים
 הבאים מגויים - טהורים.
 הבאים מישראל - טמאים.
 הבאים מכותים - ר"מ: טמאים - הם גרים אמיתיים.
 חכמים: טהורים - הם לא מצניעים את כתמיהם.

משנה

כתמים שנמצאו בחדרים או בבית הטומאות: טמאים, בשאר המקומות: טהורים.

בית הטומאות של כותים: ת"ק: מטמאים באוהל - חוששים שקברו שם נפלים.
ר"י: טהורים - הם לא קוברים את הנפלים אלא זורקים אותם החוצה!

נאמנות כותים: כותים נאמנים על כל דבר שהם עצמם מקפידים עליו.
הם אינם נאמנים על: סככות, פרעות, ובית הפרס.

תנאי נוסף לנאמנות הכותים הוא שהם עצמם יסמכו על דבריהם.

לא מספיק שהם אומרים. אנו צריכים לראות שהם גם מתנהגים כפי האמירה שלהם

הטעם לכך הוא שהם אינם דורשים 'לפני עור לא תתן מכשול' למכשול רוחני אלא למכשול פיזי.

סככות - אילן שאחד מענפיו מיסך על קבר - הכותי אינו נאמן לומר איזה ענף מסיך.
פרעות - אבנים היוצאים מגדר ואחת מהן מסככת על קבר - הכותי אינו נאמן לומר איזה אבן מסיכה.
בית הפרס - שדה שאבד בה קבר - הכותי אינו נאמן לומר היכן הקבר.

אם הוא טוען שיש קבר אבל הוא לא כאן - אנו חוששים שהוא 'מחפף' ומשכנע את עצמו.

אבל אם הוא טוען שאין בכלל קבר (ואנו רואים שהוא הולך בכל השדה) - הוא נאמן.

הלכות בית הפרס:

1. כיוון שבבית הפרס חוששים רק לטומאת מגע (עצמות לא מטמאות באוהל) - ניתן לנפח את מקום ההילוך וללכת.
2. בית הפרס שנידש ברגלי אדם - טהור.
3. החורש בית קברות עושה בית הפרס. עד כמה: מלא רוחב המחרשה למרחק של 100 אמות - סה"כ בית 4 סאין.

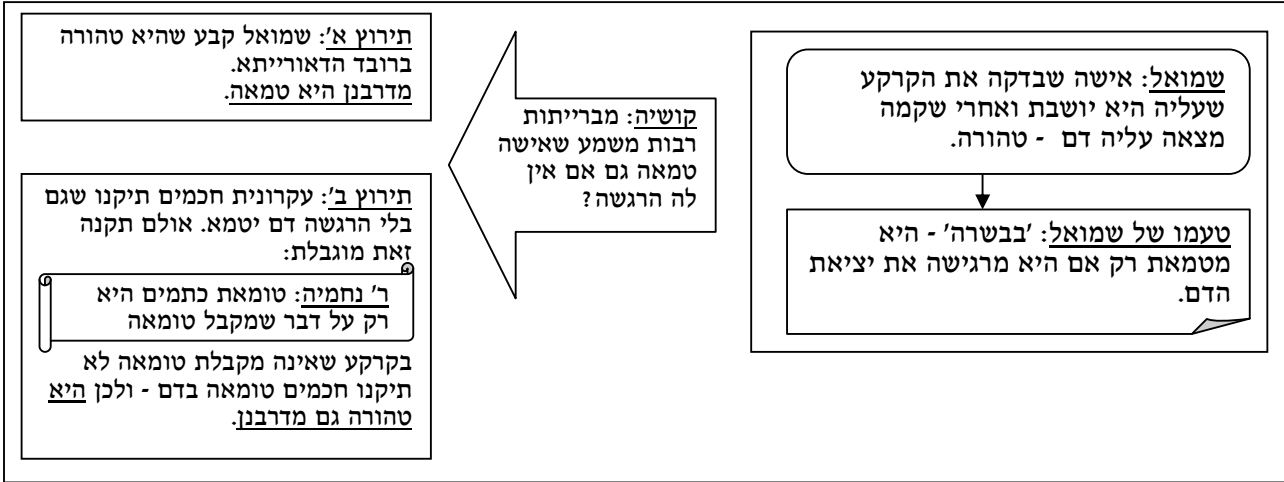
נידה נז: (תחילת הפרק) עד נח: (המשנה)

ביאורי מושגים
 קבלת טומאה - לא כל חפץ מקבל טומאה. עקרונית ישנם 3 דרישות מרכזיות כדי לקבל טומאה:
 1. החומר - לא כל חומר מקבל טומאה למשל אדמה, אבנים וגללים לא מקבלים טומאה בשום דרך.
 2. ייעוד וכוונה - רק חפץ העומד וראוי לשימוש מקבל טומאה.
 3. דבר שמחובר לטבע - צמחים מחוברים ובעלי חיים חיים - לא מקבלים טומאה.

המשנה

אין מחזיקים ממקום למקום:
 אנו מטמאים כתם רק כאשר הדם יכל להגיע ישירות מהמקור למקום בו מצאנו אותו. אם הדם יכול להגיע רק בעזרת תחנת ביניים אנו מטהרים את הכתם.

כתם שנמצא: אם דם יכול להגיע מהמקור למקום שבו נמצא הכתם - טמאה, אם לא - טהורה.
 שמיכה שמתכסים בה בלילה - טמאה - הכתם יכול להגיע לכל מקום

פסיקתו של ר' ינאי: אם יש ספק האם הדם יכול להגיע מהמקור צריך לשחזר את האירוע ולבדוק האם דם יכל להגיע מהמקור או לא.

ספקו של ר' ירמיה:
 דם שנמצא לאורך - טמא מדין כתם. מה הדין בדם שנמצא בצורה של טבעת או טיפין טיפין, או לרוחב?

אמנם 'אין שונים בטהרות' - לא משחזרים את האירוע כדי לדעת מה קרה.
 אבל זה דווקא לקולא, לחומרא שונים ומשחזרים!

ברייתא

אמנם הברייתא קובעת:
 שתי נשים שהתעסקו בציפור ונמצאו שתי כתמים שגודל כל אחד מהם כגודל הדם של הציפור - שתיהן טמאות
 אבל שם לא ניתן לקבוע ששתיהן טהורות כיו שברור לנו שאחת מהן טמאה.

רב ששת: קביע הזו מתייחסת רק לשאלה על מי מוטלת החובה לכבס. לענין טומאה השניה טמאה והראשונה טהורה.

שתי נשים שלבשו בגד אחת אחרי השניה ונמצא כתם, והראשונה טוענת שבדקה:
 השניה יכולה לטעון שהכתם מהראשונה.

נידה נח: (המשנה) עד נט. (סוף הפרק)

משנה

3 שיטות נאמרו בתליה בכינה:
רשב"ג: יכולה לתלות רק אם יודעת שהרגה כינה.
חכמים: יכולה לתלות גם אם לא הרגה (הגודל המקסימלי הוא של תורמוס שזהו גודלו של פשפש - ובתנאי שאורכו כרוחבו)
ר' חנינא בן אנטיגנוס: יכולה לתלות תמיד ובתנאי שהגודל יהיה עד גריס.

אם יש כתם ויכול להיות לו מקור אלטרנטיבי - ניתן לתלות בו את הכתם ולטהר את האישה.
 עד גודל גריס - ניתן לתלות בכינה.
 ר' עקיבא תלה בתרחיש רחוק.
 כששאלוהו תלמידיו לפשר הדבר, ענה להם ר"ע שכל דין כתמים הוא תקנת חכמים. ואופי התקנה הוא להקל ולא להחמיר.

רשב"ג וחכמים הסכימו אם שיטת הביניים של ר' חנינא בן אנטיגנוס.

ר' אשי: עיר שיש בה חזירים - אין חוששים לכתמים

טעם המח'
אפשרות א': האמוראים נחלקו האם עד ועד בכלל או לא.
אפשרות ב': ר' הונא - ב'עד ועד בכלל' הולכים תמיד לחומרא,
 ר' חסדא - עקרונית בעד ועד בכלל' מחמירים - אבל בכתמים הקלו.

'אישה תולה עד כגריס' - מה הדין בכגריס עצמו?
 ר' הונא: לא תולה וטמאה,
 ר' חסדא: תולה וטהורה.

ספקו של ר' ירמיה: אם התעסקה בגריס של דם ציפור ומצאה יותר מגריס - האם תולה בציפור או לא.
 הספק הוא לשיטת שני האמוראים.

מצאה גריס ועוד קצת, ליד ה'קצת' היתה מעוכה כינה.
 ר' חנינא: לא תולה וטמאה.
 ר' חסדא: תולה וטהורה.

תשובה (אפשרות א'): רבא דיבר על מקרה שלא התעסקה. אנו מניחים שכשם שעף עליה צבע א' בלי ששמה לב כך יכלו לעוף גם צבעים אחרים.

תשובה (אפשרות ב'): רבא דיבר על מקרה שהתעסק בתרנגולת. לתרנגולת יש צבעים רבים.

קושיה - בברייתא נקבע:
 התעסקה בצבע אדום לא תולה בצבע שחור

רבא (אפשרות א'): מצאה צבע עליה תולה גם שאר מיני כתמים גם אם הם במיני צבע אחרים.

רבא (אפשרות ב'): התעסקה במין אחד תולה בו כמה צבעים.

ציטוט מהמשנה

1. חכמים חלוקים על ר' אליעזר ברבי צדוק.
2. ר' יהודה בשם שמואל פסק כר' אליעזר ברבי צדוק.
3. לא ברור האם ראב"צ התייחס לכל כתם או רק לעד בדיקה.

ר' אליעזר ברבי צדוק: כתם שנמצא תחת הכר ועליו דם משוך - טמאה, עגול טהור.

נידה נט: (תחילת הפרק) עד ס: (המשנה)

ביאורי מושגים
בתולה שדמיה טהורין - מהתורה דם בתולין טהור. לכן מהתורה, בתולה שרואה דם אנו תולים אותה בבתולים ומטהרים אותה.
 חכמים תיקנו שגם דם הבתולים יטמא. בנוסף לכך הם גם תיקנו שעצם הבעילה הראשונה טמא וזאת גם אם לא ראתה דם.

מדוע מטהר ר"מ ביושבת:
 מדובר שהטילה בזרם והדם נמצא בכלי ולא על שפת הכלי (ולכן הוא חייב לצאת עם הזרם ולא אחריו).

משנה
אישה שהטילה מים וראתה דם:
ר' מאיר: אם עמדה - טמאה, ישבה - טהורה.
ר' יוסי: בין כך ובין כך - טהורה.
איש ואישה שהטילו מים לכלי ונמצא שם דם:
ר' יוסי: טהורה.
ר' שמעון: טמאה - חזקת דמים מהאישה!

מה סובר ר"מ בסיפא, מה סובר ר"ש ברישא:
ר"מ בסיפא (הטילה עומדת יחד עם גבר):
ר"ל: טמאה.
ר' יוחנן: טהורה.
מהברייתא מוכח כר"י שר"מ מטהר
ר"ש ברישא (הטילה יושבת לבד או ביחד):
 מהרייתא ומלשון המשנה משמע שר"ש מטמא בכל עניין!

הלכה כר"י שטהורה בכל עניין!!!

רבא: התנאים נחלקו באיזה גויה ניתן לתלות:
ר' מאיר: באישה שהגיעה לגיל שראויה לראות.
ת"ק: רק באישה שידוע לנו שכבר ראתה.

משנה
אישה שראתה כתם בבגד שלבשה לפני כן גויה או נידה:
 טהורה - תולה בגויה/נידה.
שלוש נשים שלבשו חלוק אחד ונמצא עליו כתם: כולם טמאות.
ראו כתם על גבי ספסל:
ר' נחמיה: טהור - אין דין כתמים במקום שלא מקבל טומאה.

התנאים נחלקו באיזה אישה טמאה ניתן לתלות:
רשב"ג: בכל אישה טמאה.
רבי: רק באישה שראיית הדם לא מוסיפה לה טומאה.
הנפ"מ: אישה בשבעה נקיים, או אישה ששומרת יום נקי כנגד יום טמא.
רשב"ג: רק הטמאה מתחשבת בכתם,
רבי: שתיהן מתחשבות בכתם.

ר' חסדא: לפי רשב"ג תולים, לפי רבי לא תולים.
ר' יוסי בר' חנינא: לפי כולם תולים, ואפילו אם אחד מהאנשים לא טמא לגמרי אלא טמא מספק.

האמוראים דנו בהשלכות של מח' רבי ורשב"ג ביחס לשני עניינים אחרים:
 1. טמא וטהור שהלכו בשני שבילין שאחד מהשבילין טמא - האם ניתן לתלות את הטמא בטהור.
 2. האם ניתן לתלות כתם באישה הטמאה מחמת כתם.

אמנם יש ברייתא שממנה משמע אחרת, אבל רבינא הצליח ליישב את הקושיה.

ר' יהודה בר ליויא: גם רשב"ג מודה שלא ניתן לתלות ברואה כתם.

ציטוט מהמשנה

טעמו של ר' נחמיה:
'ונקתה לארץ תשב' - כיון
שישבה לארץ ניקתה.

ראו כתם על גבי ספסל:
'ר' נחמיה: טהור - אין דין כתמים במקום
שלא מקבל טומאה.

ר' יעקב חלק על ר' נחמיה וסבר
שכתם שבקרקע מטמא.
והלכה כר' נחמיה!

נידה ס: (המשנה) עד סא: (המשנה)

המשנה

3 נשים שישנו וראו כתם על הסדין: כולם טמאות.
 בדקה אחת מהן ומצאה שהיא רואה: היא טמאה וחברותיה טהורות.
 היתה אחת מהן מעוברת או מיניקת: היא טהורה וחברותיה טמאות.
 היו כולם מעוברות: כולם טמאות.

רב: דווקא אם בדקה בזמן של שיעור וסת. וזאת כשיטת ר' פדא:

אישה ששימשה וראתה דם בשיעור וסת - בעלה חייב חטאת.

שהתעסקה בטהרות וראתה דם בשיעור וסת: ר' פדא: הטהרות טמאות בתורת ודאי - 'טהרות' זה כמו בעלה. ר' אושעיא: הטהרות טמאות מספק - 'טהרות' קל מבעלה.

טעמו של ר"א: בתשמיש האבר עיכב את יציאת הדם, בטהרות לא.

המשנה

3 נשים שישנו וראו כתם על הסדין: האישה שתחתיה הכתם והאישה שליד הכתם - טמאות. האישה שאפילו לא ליד הכתם - טהורה. ואם עברה מעל הכתם בדרכה למיטה - טמאה גם הרחוקה.
 בדקה שתים מהן ומצאו שהן טהורות: טהורות. מצאו כולן שהן טהורות: כולם טמאות.

במשנה הקודמת כולם היו טמאות - זאת כיוון ששם הן שכבו מחובקות.

ר"מ: יש מקרים שבדקו ולא מצאו ורק אחר כך נמצא במקרה. חכמים: כנראה שהבדיקה לא היתה מספיק יסודית.

היו שלושה גלי אבנים שבאחד מהם אבד מת - ובדקו את כולם ולא מצאו: ר"מ: טמא - כמו ב3 נשים שראו כתם. חכמים: טהור - כנראה שעורב נטל את המת.

בגד שאבד בו כתם: ת"ק: מעביר עליו 7 סמנים, ר' שמעון בן אלעזר: בודקו שכונות שכונות (שכונה - 3 אצבעות).

בגד שאבד בו שכ"ז: בגד חדש - נבדק עם מחט, בגד ישן - נבדק בחמה.

בגד שאבד בו כלאים: ברייתא - יכול לעשות ממנו תכריכים למת, (מת פטור מהמצוות רפרם בר פפא - אם צובעו מותר (צבע לא נתפס בכלאיים)).

האמוראים נחלקו האם שעטנז מהתורה אסור רק אם גם טווי גם שווע וגם נזו או שמספיק רק אחד מהדברים הללו.

הלכה כמר זוטרא!

בגד צמר שאבד בו חוט ולא יודע אם נשר: מר זוטרא: כיוון שבמקרה זה האיסור רק מדרבנן מותר. רב אשי: גם במקרה זה האיסור מדאורייתא.

בבגד צבעוני לא גזרו דין כתמים. ולכן בפולמוס של אספסינוס לא אסרו ללבוש בגדים צבעוניים כדי לאפשר לנשים ללבוש בגדים צבעוניים ולהנצל מכתמים.